

**Sivistyshallinto 2030 ja
virastouudistus:
Saavutettavuuskirjasto
Celian ja Varastokirjaston
yhdistyminen
Kansallisarkistoon**

Erikoiskirjastojen ja tietopalvelujen
verkoston vuosiseminaari 3.12.2025

Sivistyshallinto 2030 -hanke

- **Hankkeen tavoite: luoda selkeämpi, vaikuttavampi ja tehokkaampi sivistyshallinto.**
- Uudistus tiivistää virastorakennetta, vahvistaa päätöksenteon tietopohjaa sekä keskittää ja yhdenmukaistaa tietohallintoa.
- Toimintatapoja yhtenäistetään ja yhteisten palvelujen työnjakoa uudistetaan, jotta virastojen vastuut ovat asiakkaille selkeitä ja palvelut löytyvät helposti.
- Lainsäädäntömuutokset valmisteltiin vuosina 2024-2025; lakipaketti hyväksyttiin 4.7.2025. Lait astuvat voimaan 1.1.2026.
- Muutos perustuu aiempaan valmisteluun ja on kirjattu hallitusohjelmaan; se tukee myös valtion tuottavuusohjelmaa.
- Valtion virkamieslaissa säädetään virkamiesten asemasta valtion sisäisissä muutostilanteissa.

Sivistyshallinto 2030, virastorakenneuudistus

- Hallitusohjelman tavoitteena selkiyttää opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalaan kuuluvaa virastorakennetta, keventää päällekkäistä hallintoa ja vahvistaa virastojen tuloksellista ohjausta huomioiden nykyisten yksiköiden erilaiset tehtävät.
- Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla on 11 virastoa. Vuoden 2026 alusta alkaen sivistyshallinto muodostuu ministeriön lisäksi viidestä virastosta:
 - Opetushallitus, johon yhdistyy Kotimaisten kielten keskus
 - **Kansallisarkisto, johon yhdistyvät Saavutettavuuskirjasto Celia ja Varastokirjasto**
 - Museovirasto, johon yhdistyy Suomenlinnan hoitokunta
 - Taide- ja kulttuurivirasto: Taiteen edistämiskeskuksen ja Kansallisen audiovisuaalisen instituutin muodostama uusi virasto
 - Suomen Akatemia

The image features a white background with decorative curved lines in the corners. In the top-right corner, there is a thick, multi-layered arc transitioning from light blue to light green. In the bottom-left corner, there is a similar thick, multi-layered arc transitioning from light green to light blue. Centered between these arcs is the text 'Saavutettavuuskirjasto Celia' in a dark blue, sans-serif font.

Saavutettavuuskirjasto Celia

Saavutettavuuskirjasto Celia Kansallisarkiston osaamisalueeksi

- Saavutettavuuskirjasto Celia on vuoden 2026 alusta alkaen Kansallisarkiston osaamisalue.
 - Johtajana aloittaa Anki Mölläri
- Osa henkilöstöstä siirtyy Data- ja innovaatiopalveluiden osaamisalueelle, Hallintopalveluihin sekä Viestinnän ja osaamisen palveluihin
- Ydintoiminnot säilyvät ennallaan: tehtävänä on jatkossakin valmistaa, välittää ja lainata saavutettavaa kirjastoaineistoa ja oppimateriaalia lukemisesteisten henkilöiden käyttöön, neuvoa aineistojen ja palvelujen käytössä, ylläpitää ja kehittää kirjastokokoelmaa sekä toimia lukemisesteisten henkilöiden kirjastopalvelujen ja saavutettavan julkaisemisen asiantuntijana.
- Yhteistyö yleisten kirjastojen, koulujen, korkeakoulukirjastojen ja muiden toimijoiden kanssa jatkuu.
- Kirjastopalvelut ovat jatkossakin maksuttomia.

Varastokirjasto

Varastokirjasto Kansallisarkiston toimintayksiköksi

- Varastokirjasto on vuoden 2026 alusta alkaen Kansallisarkiston toimintayksikkö osana Toimitus- ja tuotantopalvelujen osaamisaluetta.
 - Yksikönpäälliköksi on nimitetty Tomi Rasimus Kansallisarkiston Joensuun toimipisteestä
- Osa henkilöstöstä siirtyy Data- ja innovaatiopalveluiden osaamisalueelle
- Ydintoiminnot säilyvät ennallaan: tehtävänä on jatkossakin vastaanottaa ja säilyttää suomalaisista kirjastoista siirrettävää aineistoa sekä asettaa se tarvitsijoiden käyttöön.

Varastokirjaston palveluiden muuttuminen maksulliseksi

- Varastokirjaston ja ministeriön välinen tulossopimus 2025: Varastokirjaston tulee selvittää palveluidensa maksullisuutta osana uutta virastokokonaisuutta
 - Kysely kirjastoille 2024/2025
- Loppuvuosi 2025: OKM valmistelee ministerin linjauksen pohjalta Kansallisarkiston maksuasetuksen, mukaan lukien Varastokirjaston palvelut
- Aineistosiirrot ja pakkausmateriaalien toimitukset maksulliseksi, samaten artikkeliskannaukset ja lainat; alkaen kevät 2026. Vaikutusten seuranta.
- [Ks. Kansallisarkiston tiedote 5.11.2025](#)

Kiitos!

Minna von Zansen

Saavutettavuuskirjasto Celia